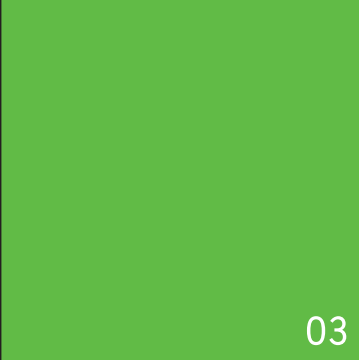

O N D E R
N C S I M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

02

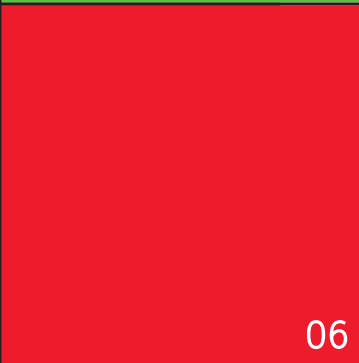

03

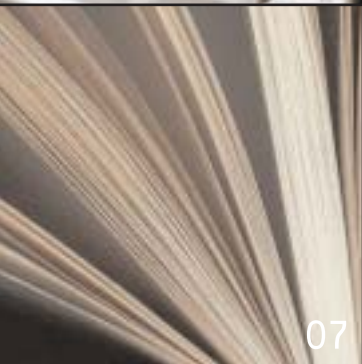

04

werken
voor
vrije tijd

06

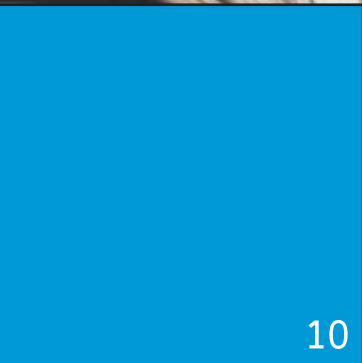
07

08

09

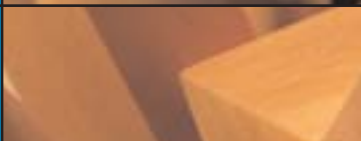
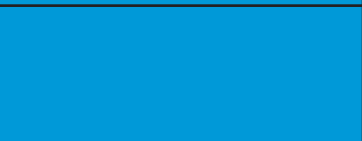
10

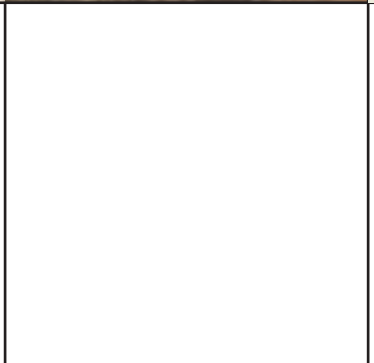
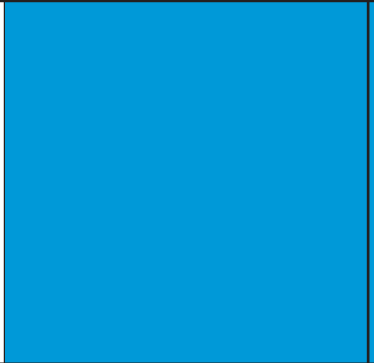
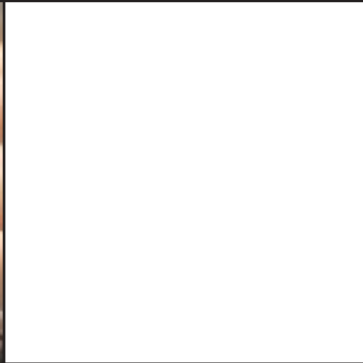
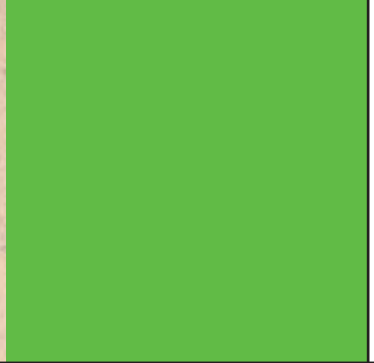

11

een tijdje ertussenuit,
bijscholen,
een lange vakantie,
of enkele jaren voor het
pensioen al minder werken...

12

Spaarverlof: ook iets voor u?

Een tijdje er tussenuit, bijscholen, een lange vakantie nemen, of enkele jaren voor het pensioen al minder gaan werken... dat kan allemaal met spaarverlof.

Op 1 augustus 1998 hebben CAO-partijen (de minister van OCenW en de centrales) in het onderwijs besloten tot een verkorting van de arbeidsduur (adv) met drie procent. De arbeidsduur verminderde hierdoor van 1710 naar 1659 uur per schooljaar, bij een volledige aanstelling of benoeming¹. Sindsdien kunt u kiezen tussen: daadwerkelijk 1659 uur gaan werken of de adv-uren opsparen. Dat laatste noemen we spaarverlof. De regels voor het sparen van verlof staan in de Regeling spaarverlof primair onderwijs.

1 Daar waar in de tekst benoeming staat, moet aanstelling en benoeming worden gelezen.

In de CAO sector Onderwijs, PO en VO, 2003 hebben de minister van OCenW en de centrales afgesproken om te bekijken hoe de regeling spaarverlof kan worden geflexibiliseerd. Inmiddels hebben CAO-partijen met werkgeversorganisaties afspraken gemaakt over

- ▣ verruiming van de opnamevormen;
- ▣ verruiming van de verlengingsmogelijkheden;
- ▣ verruiming van de opnametermijn.

Deze afspraken zijn aanleiding voor Centrales, werkgeversorganisaties en het ministerie van OCenW om deze nieuwe brochure over de Regeling spaarverlof primair onderwijs uit te brengen. In deze brochure vindt u informatie over de mogelijkheden die de 'Regeling spaarverlof primair onderwijs' biedt om adv-uren te sparen en wat u hiervoor moet doen.

Het sparen: de keuzemogelijkheden

Alle werknemers in het primair onderwijs met een vaste benoeming kunnen gebruik maken van spaarverlof, dus zowel het onderwijsgevend als het onderwijsondersteunend personeel en de directie. De regeling geldt ook voor tijdelijke werknemers met een benoeming van minstens zes maanden, maar niet voor andere tijdelijke krachten of voor vervangers.

Het aantal adv-uren dat u kunt sparen hangt af van uw betrekkingssomvang.

Spaarvarianten bij een volledige betrekking

Wat zijn de mogelijkheden? Als u een fulltime betrekking hebt, kunt u kiezen uit twee varianten:

- ⌘ U wilt 51 adv-uren gaan sparen. Uw jaartaak wordt gedurende uw spaarperiode verhoogd van 1659 uur naar 1710 uur.
- ⌘ U wilt 131 adv-uren gaan sparen. In dat geval wordt uw jaartaak gedurende uw spaarperiode verhoogd van 1659 uur naar 1790 uur.

Spaarvarianten bij een deeltijdaanstelling

Voor deeltijders gelden dezelfde mogelijkheden, maar het aantal uren ligt natuurlijk anders. U moet de getallen dan verlagen naar evenredigheid van de omvang van uw betrekking. Heeft u bijvoorbeeld een betrekking van vijftig procent, dan zijn de varianten:

- ⌘ U wilt sparen op basis van 51 adv-uren. Dit betekent dat u per jaar 855 uur werkt en 26 uur spaart (afgerond aantal uren);
- ⌘ U wilt sparen op basis van 131 adv-uren. Per jaar werkt u 895 uur en spaart u 66 uur;

Overleg met de werkgever

Uw spaarplannen moeten in goed overleg met uw werkgever tot stand komen. Als er op uw school geen formatie beschikbaar is, zal uw werkgever uw spaarwensen helaas niet kunnen honoreren.

03

Duur van de spaarperiode, verlof opnemen

Wanneer u met ingang van schooljaar 2004-2005 wilt gaan sparen, moet u voor 1 februari 2004 melden bij uw werkgever hoe lang u wilt sparen en hoeveel uur u per jaar wilt sparen. Houdt u daarbij rekening met de volgende punten:

- ⌘ Sparen gaat per schooljaar
Een spaarperiode begint altijd op 1 augustus en eindigt steeds op 31 juli. Later beginnen of eerder beëindigen is in principe niet mogelijk.
- ⌘ Minimaal 5 en maximaal 12 jaar sparen
De hoofdregel luidt: u moet altijd minstens vijf jaar sparen (voor mensen die op 1 augustus 1998 vijftig jaar of ouder waren, was deze termijn één jaar korter). U mag maximaal twaalf jaar achtereen sparen.

Voorbeeld 1

Sandra heeft een deeltijdaanstelling van 60 procent. Sandra wil sparen op basis van de 51 adv-uren bij een fulltime betrekking. Sandra werkt per jaar dus 1026 uur (= $0,6 \times (1659+51)$). Zij wil haar adv-uren graag tien jaar lang opsparen, en daarna sabbatsverlof (zie paragraaf 4) opnemen. Hoe ziet haar toekomst er uit?

Wanneer de omvang van Sandra's aanstelling tijdens die jaren 60 procent blijft, dan spaart zij jaarlijks 60 procent van 51 uur, ofwel 31 uur. Na tien jaar heeft ze dus 310 uur gespaard. Daarmee kan ze een sabbatsverlof van bijna drie maanden opnemen (exclusief vakanties).

⚡ Spaarperiode verlengen

De bij aanvang van het sparen afgesproken spaarperiode kunt u tweemaal verlengen. U kunt de spaarperiode per verlenging met minimaal twee jaar verlengen. Alleen wanneer u al elf jaar heeft gespaard, kunt u de spaarperiode nog met slechts één jaar verlengen.

⚡ Wanneer spaarverlof opnemen?

De opname van het spaarverlof moet binnen vijf jaar na afloop van de spaarperiode beginnen. Voor (gespreid) sabbatsverlof geldt dat u in overleg met uw werkgever bepaalt op welk moment binnen het schooljaar u het spaarverlof opneemt.

⚡ De volgende spaarperiode

Het is mogelijk aansluitend op de eerste spaarperiode te starten met een volgende spaarperiode, én in dat jaar het spaarverlof uit de eerste spaarperiode op te nemen. Dit betekent dat het verlof uit de eerste spaarperiode wordt opgenomen, terwijl er wordt gespaard voor de tweede spaarperiode. U wordt dan ingeroosterd voor de jaartaak, inclusief de te sparen adv-uren. Het verlof wordt volgens dit rooster opgenomen.

Voorbeeld 2

Peter heeft een fulltime betrekking. Zijn spaarperiode bedroeg 5 jaar: van 1 augustus 1998 tot en met 31 juli 2003. Gedurende deze periode heeft hij 51 uur per jaar gespaard, in totaal 255 uur. In het schooljaar 2003-2004 gaat hij zijn verlof opnemen. In hetzelfde schooljaar begint hij aan een nieuwe spaarperiode, waarin hij 131 uur per jaar gaat sparen. Hoe ziet Peters jaartaak er in het schooljaar 2003-2004 uit?

De jaartaak bedraagt $1659 + 131 = 1790$ uur. Voor deze uren wordt Peter ingeroosterd. De verlofperiode van 255 uur uit zijn eerste spaarperiode neemt hij volgens dit rooster op. In het schooljaar 2003-2004 werkt Peter $1790 - 255 = 1545$ uur. Hij spaart 131 uur.

04

Verlofopname: twee vormen van spaarverlof

De uren die u in de loop der jaren spaart, kunt u in principe in twee vormen opnemen, namelijk als sabbatsverlof of als seniorenverlof (vanaf 52 jaar). Van deze vormen kunt u, in overleg met uw werkgever, afwijken (zie paragraaf 5).

Als sabbatsverlof

Bij sabbatsverlof neemt u alle gespaarde uren in één keer op. Bijvoorbeeld voor een lange vakantie, voor bijscholing of om gewoon een tijdje iets heel anders te doen. U blijft ondertussen uiteraard in dienst van uw werkgever en na afloop van het verlof pakt u uw werk gewoon weer op. De school ontvangt geld om tijdens uw afwezigheid een vervanger aan te stellen.

Sabbatsverlof, eventueel samen met jaarverlof², mag nooit langer duren dan een volledig schooljaar (1659 uur bij een volledige betrekking).

Als seniorenverlof

Deze vorm van verlof is bedoeld voor mensen die het de laatste jaren van hun werkzame leven wat rustiger aan willen doen. Alleen spaarders van 52 jaar en ouder kunnen het verlof in de vorm van seniorenverlof opnemen.

Bij seniorenverlof neemt u niet alle opgespaarde uren in één keer op, maar neemt u de laatste jaren vóór uw pensioen wekelijks een aantal uren op. Bij seniorenverlof is de minimaal vereiste omvang veertig uur per (school)jaar, zowel voor voltijders als voor deeltijders. U blijft dus wel werken met hetzelfde salaris, maar draait minder uren per week. Uw pensioenopbouw blijft op het 'oude' niveau.

Voor het maximum van seniorenverlof is van belang of u ook gebruik maakt van jaarverlof en/of andere regelingen om minder te gaan werken, zoals de regeling Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen (BAPO). Bij elkaar opgeteld mogen deze verlofregelingen namelijk nooit meer dan de helft van uw aan-

² Bij jaarverlof wordt de verlofaanspraak jaarlijks opgenomen.

stelling beslaan. Hebt u bijvoorbeeld een aanstelling van 900 uur per jaar, dan moet u altijd minstens 450 uur per jaar blijven werken.

Zowel het sabbatsverlof als het seniorenverlof kunt u ook direct voorafgaand aan (pré)pensionering opnemen.

05 Twee extra verlofvormen

In het kader van de flexibilisering van de regeling kunnen u en uw werkgever afspreken dat u het verlof in een andere vorm opneemt dan de in paragraaf 4 genoemde. De alternatieve verlofvormen zijn:

- ⋮ het gespreid sabbatsverlof;
- ⋮ het deeltijdverlof.

Gespreid sabbatsverlof

Met deze vorm van verlof kunt u meerdere keren fulltime verlof opnemen; per keer minimaal één schoolweek. Indien er een aantal verlofuren resulteert waarvoor geen hele week verlof kan worden opgenomen, dan worden deze verlofuren aansluitend dan wel voorafgaand aan een van de verlofperiodes opgenomen.

Deeltijdverlof

Deze vorm van verlof is bedoeld voor mensen jonger dan 52 jaar, die het een periode wat rustiger aan willen doen. U neemt niet alle opgespaarde uren in één keer op, maar wekelijks een aantal uren. Per schooljaar moet u minimaal 40 uur deeltijdverlof opnemen. U blijft dus werken met hetzelfde salaris, maar werkt minder uren per week.

Ook het gespreid sabbatsverlof en het deeltijdverlof kunt u direct voorafgaand aan (pré)pensionering opnemen.

06 Van gedachten veranderen, van baan veranderen, bijzondere omstandigheden

Als u nu kiest te gaan sparen, voor hoe lang legt u zich dan vast? In de tussentijd kan er natuurlijk van alles gebeuren.

Gemaakte afspraken wijzigen

De afspraken die u bij aanvang van het sparen maakt over de duur van de spaarperiode en het aantal te sparen uren gelden voor minimaal drie jaar. Na drie jaar mag u de afspraak eventueel veranderen. U kunt dan kiezen voor één van de volgende alternatieven:

- ❖ u stopt tijdelijk met sparen. Het aantal gespaarde uren wordt niet opgenomen, maar het verloftegoed blijft staan. Een dergelijke onderbreking is één keer toegestaan.
- ❖ u verhoogt of verlaagt het jaarlijkse aantal te sparen uren (van 51 naar 131 uur of andersom). Het aantal te sparen uren kunt u alleen aan het begin van het schooljaar veranderen.
- ❖ u verlengt de eerder afgesproken spaartermijn (tot maximaal 12 jaar); Uiteraard geldt dat het schoolbestuur akkoord moet gaan met uw gewijzigde plannen.

Van baan veranderen?

Als u van baan verandert, kunt u altijd kiezen uit één van de volgende twee mogelijkheden:

- ❖ u kunt de opgespaarde uren opnemen voorafgaand aan beëindiging van uw oude baan. Het maakt hierbij niet uit of de minimale spaartermijn wel of niet is volgemaakt;
- ❖ u kunt 70% van de waarde van de opgespaarde verlofuren laten uitbetalen.

Is uw nieuwe werkgever ook een school of onderwijsinstelling in het primair onderwijs, dan kunt u de gespaarde uren meenemen naar de nieuwe werkgever, en daar gewoon verder sparen.

Kiest u voor een nieuwe werkgever in een andere onderwijssector of buiten het onderwijs, dan zal het van die werkgever afhangen of u uw spaartegoed kunt meenemen of niet.

Voorbeeld 3

Thea heeft een voltijdaanstelling en wil zeven jaar lang de volledige 131 uur per jaar opsparen, om daarna sabbatsverlof te nemen. Na vier jaar gaat zij echter werken bij een andere school. Daar besluit ze in overleg met haar werkgever om het iets rustiger aan te doen, en nog slechts 51 uur te sparen. Na afloop van haar spaarperiode gaat ze opnieuw 51 uur per jaar sparen. Hoe ziet haar berekening eruit?

Omdat Thea het spaarverlof gewoon kan meenemen naar haar nieuwe werkgever, is de rekensom niet moeilijk. Na zeven jaar bedraagt haar totale

tegoed vier maal 131 uur, plus drie maal 51 uur. Dat is 677 uur. Aangezien Thea een arbeidsduur heeft van 1710 uur per jaar kan zij met die 677 uur bijna vier maanden vrij nemen (exclusief vakanties).

Bijzondere omstandigheden

Wat gebeurt er met uw spaarverlof bij langdurige ziekte of gedwongen ontslag? De hoofdregel is: langdurige ziekte heeft geen nadelige gevolgen voor uw spaartegoed en spaarverlof. Bij gedwongen ontslag gelden dezelfde regels als bij het vrijwillig veranderen van werkgever (zie boven). De precieze regels kunt u vinden in de OCenW-regeling (Gele Katern 2003, nr.16) over spaarverlof, die op uw school aanwezig is.

07 **De scholingstoelage: voordelig bijscholen tijdens het sabbatsverlof**

Onderwijs zonder regelmatige bijscholing van leraren is tegenwoordig ondenkbaar. De onderwerpen zijn bekend: lesgeven aan kinderen met leerachterstanden, onderwijs aan anderstaligen of het lesgeven met hulp van computers. Voor goed onderwijs moet een leraar vandaag de dag van vele markten thuis zijn.

Hernieuwde studie en scholing is ook zinvol voor uw loopbaan. Misschien wilt u na een aantal jaren basisonderwijs gaan lesgeven in de basisvorming in het voortgezet onderwijs. Of het onderwijs verruilen voor een totaal andere branche.

Bijscholing is dus heel belangrijk. Daarom ontvangt iedereen die het (gespreid) sabbatsverlof gebruikt om zich bij te laten scholen, een scholingstoelage. Dit betekent dat u de helft van de studiekosten vergoed krijgt, tot een maximum van € 1361,-. Iedere vorm van scholing mag, mits de bijscholing bijdraagt aan uw inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

In de decentrale CAO-PO zijn nadere afspraken gemaakt over de voorwaarden waaronder een beroep kan worden gedaan op de scholingstoelage. Hierin zijn onder meer de begrippen "verhogen van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt" en "kosten van de scholing" nader gedefinieerd.

Een aanvraag voor de scholingstoelage kunt u bij uw werkgever indienen.

08 Meer informatie

De officiële regels voor het spaarverlof staan in het blad Uitleg OCenW-regelingen (Gele Katern 16, 18 juni 2003, kenmerk AP/A&A/2003/24734). Dit blad is op elke school aanwezig. Vragen over de regeling kunt u stellen aan uw werkgever. U kunt ook meer informatie over de regeling inwinnen bij de vakbonden:

AbvaKabo

Tel: 079-3536161
www.abvakabo.nl

AOb (Algemene Onderwijsbond)

Tel: 030-2989898
www.aob.nl

AVS

Tel: 030-2361010
www.avs.nl

CMHF (Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen)

Tel: 070-4191919
www.cmhf.nl

Onderwijsbond CNV

Tel: 079-3202020
www.ocnv.nl

Publicatie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Productie Directie Voorlichting, Leo Wijnhoven

Vormgeving Crasborn, Valkenburg a/d Geul

Druk SDU Grafisch bedrijf bv, Den Haag

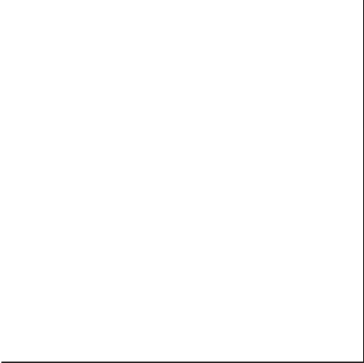
Uitgave augustus 2003

[OCenW33.052/50.000/08BR2003G157](https://www.ocs.nl/OCenW33.052/50.000/08BR2003G157)

Gratis exemplaren van deze publicatie zijn telefonisch te bestellen bij Postbus 51 Infolijn, onder vermelding van het AOCenWnummer 2003.6.

Postbus 51-Infolijn Telefoon (0800) 8051 gratis.
Elke werkdag van 9.00-21.00 uur of via internet onder www.postbus51.nl
[kies brochures] (dit is uitsluitend bedoeld voor bestellingen).

Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

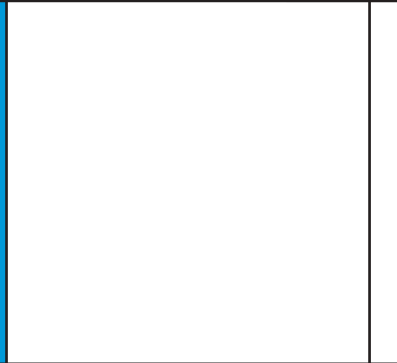
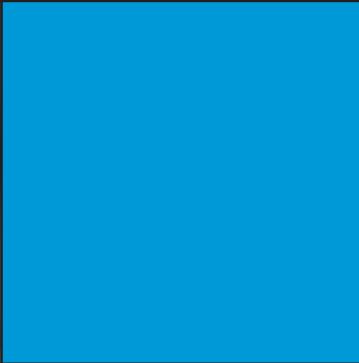
02

03

04

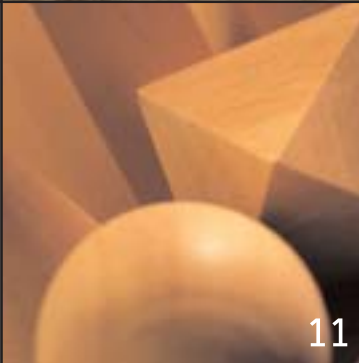
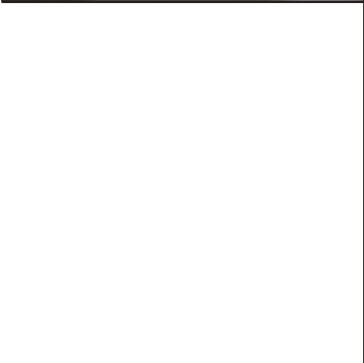
07

08

09

11

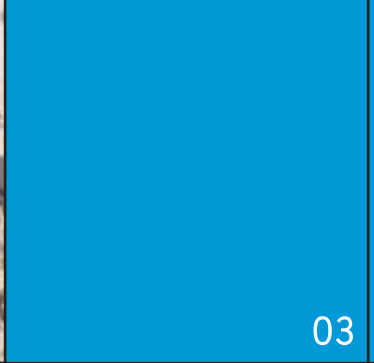

12

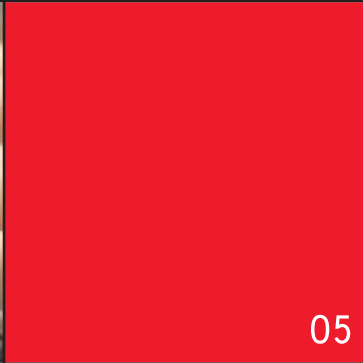
02

03

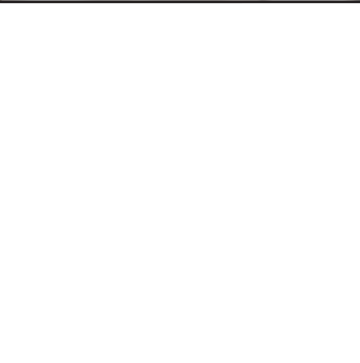
04

05

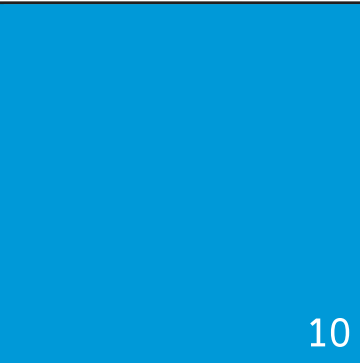
06

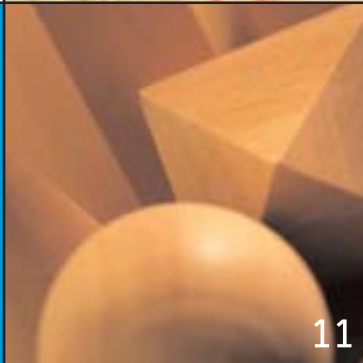
08

09

10

11

Deze publicatie is ook
beschikbaar op:
[www.minocw.nl/
arbeidsvoorwaarden/vrijetijd](http://www.minocw.nl/arbeidsvoorwaarden/vrijetijd)

Nederland gaat digitaal.

12

